

I gidas

KODĖL VERTA INVESTUOTI?

- ✓ **Infliacija** – tylusis pinigų naikintojas
- ✓ **Finansinis saugumas** senatvėje
- ✓ **„Pagalvė“** nenumatytiems atvejams
- ✓ Finansinė **nepriklausomybė**
- ✓ Kapitalo **augimo** galimybės
- ✓ Finansinio raštingumo **ugdymas**
- ✓ Atsakomybė už savo **ateitį**

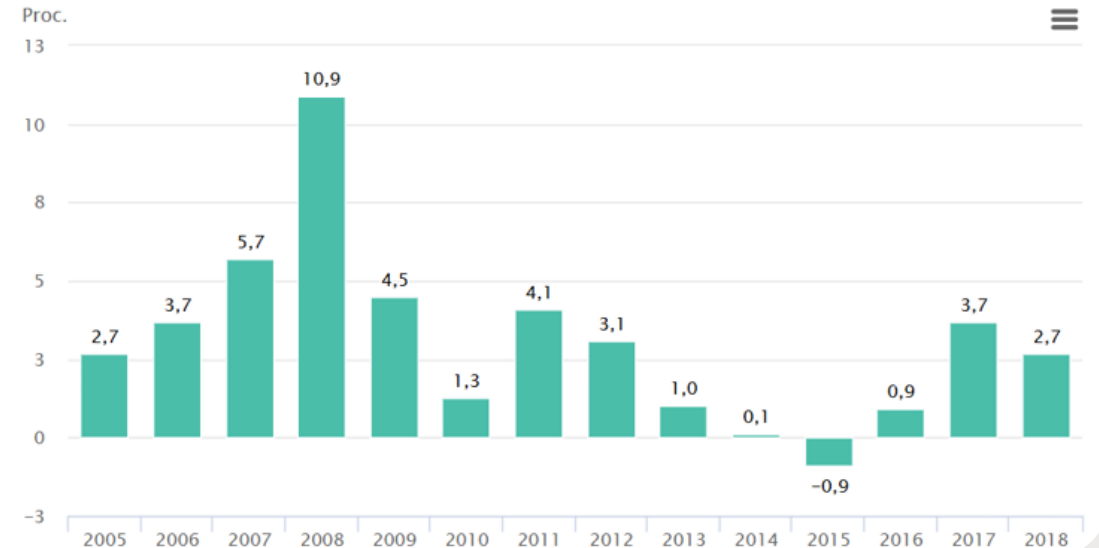

INFLIACIJA – TYLUSIS PINIGŲ NAIKINTOJAS

Kuomet laikai pinigus grynais ar tiesiog einamojoje banko sąskaitoje, atrodo, kad nieko neprarandi – skaičiai juk nesikeičia. Tačiau realybė kitokia. Laikui bėgant pinigų vertė mažėja dėl infliacijos – kainos kyla, o tie patys pinigai leidžia nusipirkti vis mažiau.

Vidutinė metinė infliacija

Palyginti su ankstesniais metais, padidėjimas, sumažėjimas (–)

REALUS PAVYZDYS

2007 metais 200g sviesto kainavo nuo 3.79 iki 4.59 litų (1.10 – 1.33 eurų), priklausomai nuo sviesto tipo, gamintojo bei parduotuvės. Šiuo metu 200g sviesto kainuoja nuo 1.69 eurų (Barbora.lt, su nuolaida, originali kaina 2.49 eurai) iki 3.19 eurų (Barbora.lt).

Per beveik 20 metų, pigiausio sviesto kainą pakilo ~54 procentus, o brangiausio 140 procentų. Pažvelgę į kitus produktus, matytume daugiau ar mažiau panašius kainų augimus.

Sviestas SAULĖS PIEVOS,
82 % riebus, 200 g

1 69€
8,45€/kg

~~2 49€~~
~~12,45€/kg~~

Į krepšelį

SMETONIŠKAS sviestas, 82
% riebus, 0.2 kg

3 19€
15,95€/kg

Į krepšelį

Taigi, pagal tokį pavyzdį, jeigu 2005 metais žmogus turėjo 1000 litų (289.62 eurai) ir juos tiesiog taupė iki pat 2025-ųjų, šios sumos perkamoji galia sumažėjo nuo 263.29 pigiausio sviesto pakelių iki 171.37 pigiausio sviesto pakelių arba kitaip – iš taupytų 289.62 eurų liko 188.51 euro vertė.

Investavimas padeda kovoti su infliacija. Uždirbdamas grąžą iš investicijų, gali išlaikyti ar net padidinti savo pinigų vertę, apsaugodamas juos nuo tyliai sekinančio infliacijos poveikio.

Pamėginkime pažvelgti supaprastinai. Sakykime, kad metinė infliacija yra 2 procentai, o investavus metinis augimas 2 procentai. Turint 1000 eurų ir juos taupant, po metų jų perkamoji galia kris iki 980 eurų. Jeigu juos investuojame ir gauname 2 proc. grąžą, kitais metais turime 1020 eurų, o įvertinus infliaciją – 999.60 eurų perkamosios galios. Tokia grąža vis dar yra nuostolinga ir neatperka infliacijos, tačiau iš esmės sumažina jos poveikį. Jeigu grąža bent 5 procentai, tuomet kitais metais turime 1050 eurų ir 1029 eurų perkamąją galią – net 49 eurai daugiau negu tiesiog taupant. 49 eurai - tai beveik 29 pigiausio sviesto pakelių.

FINANSINIS SAUGUMAS SENATVĖJE

Daugelis žmonių pasikliauja valstybine pensija, tačiau realybė tokia, kad ji dažnai neužtikrina pakankamos gyvenimo kokybės. Išlaidos nesumažėja, o kai kuriais atvejais net išauga ypač sveikatos srityje. Be to, pensinis amžius vis pakeliamas, dėl ko didėja tikimybė jos išvis nesulaukti.

VYRAI		
Metai	Pensinis amžius	Gimimo data
2012	62 metai 8 mėn.	1949 m. liepos 1 d. – 1950 m. balandžio 30 d.
2013	62 metai 10 mėn.	1950 m. gegužės 1 d. – 1951 m. vasario 28 d.
2014	63 metai	1951 m. kovo 1 d. – 1951 m. gruodžio 31 d.
2015	63 metai 2 mėn.	1952 m. sausio 1 d. – 1952 m. spalio 31 d.
2016	63 metai 4 mėn.	1952 m. lapkričio 1 d. – 1953 m. rugpjūčio 31 d.
2017	63 metai 6 mėn.	1953 m. rugsėjo 1 d. – 1954 m. birželio 30 d.
2018	63 metai 8 mėn.	1954 m. liepos 1 d. – 1955 m. balandžio 30 d.
2019	63 metai 10 mėn.	1955 m. gegužės 1 d. – 1956 m. vasario 28 d.
2020	64 metai	1956 m. kovo 1 d. – 1956 m. gruodžio 31 d.
2021	64 metai 2 mėn.	1957 m. sausio 1 d. – 1957 m. spalio 31 d.
2022	64 metai 4 mėn.	1957 m. lapkričio 1 d. – 1958 m. rugpjūčio 31 d.
2023	64 metai 6 mėn.	1958 m. rugsėjo 1 d. – 1959 m. birželio 30 d.
2024	64 metai 8 mėn.	1959 m. liepos 1 d. – 1960 m. balandžio 30 d.
2025	64 metai 10 mėn.	1960 m. gegužės 1 d. – 1961 m. vasario 28 d.
2026	65 metai	1961 m. kovo 1 d. ir vėliau

MOTERYS		
Metai	Pensinis amžius	Gimimo data
2012	60 metų 4 mėn.	1952 m. sausio 1 d. – 1952 m. rugpjūčio 31 d.
2013	60 metų 8 mėn.	1952 m. rugsėjo 1 d. – 1953 m. balandžio 30 d.
2014	61 metai	1953 m. gegužės 1 d. – 1953 m. gruodžio 31 d.
2015	61 metai 4 mėn.	1954 m. sausio 1 d. – 1954 m. rugpjūčio 31 d.
2016	61 metai 8 mėn.	1954 m. rugsėjo 1 d. – 1955 m. balandžio 30 d.
2017	62 metai	1955 m. gegužės 1 d. – 1955 m. gruodžio 31 d.
2018	62 metai 4 mėn.	1956 m. sausio 1 d. – 1956 m. rugpjūčio 31 d.
2019	62 metai 8 mėn.	1956 m. rugsėjo 1 d. – 1957 m. balandžio 30 d.
2020	63 metai	1957 m. gegužės 1 d. – 1957 m. gruodžio 31 d.
2021	63 metai 4 mėn.	1958 m. sausio 1 d. – 1958 m. rugpjūčio 31 d.
2022	63 metai 8 mėn.	1958 m. rugsėjo 1 d. – 1959 m. balandžio 30 d.
2023	64 metai	1959 m. gegužės 1 d. – 1959 m. gruodžio 31 d.
2024	64 metai 4 mėn.	1960 m. sausio 1 d. – 1960 m. rugpjūčio 31 d.
2025	64 metai 8 mėn.	1960 m. rugsėjo 1 d. – 1961 m. balandžio 30 d.
2026	65 metai	1961 m. gegužės 1 d. ir vėliau

Kuo anksčiau pradedama investuoti, tuo didesnė tikimybė, kad senatvėje pinigų nepritrūks.

Norint senatvėje išlaikyti orų, nepriklausomą gyvenimą, būtina turėti papildomų pajamų šaltinių. Net jei šiandien atrodo, kad "užteks mažiau", realybėje išlaidų gali atsirasti daugiau nei tikimės: ypatingai aktualu tampa sveikatos priežiūra, vaistai, būsto remontas ir įvairios papildomos paslaugos. Atėjus senatvei sumažėja energijos lygis, raumenų masė bei sulėtėja mąstymo procesai. Todėl investavimas – vienas efektyviausių būdų kaupti turtą ilgam laikotarpiui.

„Senstant mažėja raumenų masė, pradeda plonėti kojos, rankos, nors jaunystėje buvo stangrios ir raumeningos. Vietoj raumeninių ląstelių lieka jungiamasis junginys, vizualiai tai atrodo kaip suvytimas, apimčių sumažėjimas. Dėl sumažėjusių raumenų ląstelių sumažėja ir raumenų tonusas, jėga.

ManoDaktaras.lt

<https://www.manodaktaras.lt> › naujienos › keturi-recep...

Keturi receptai, kaip pristabdyti senatvę - manodaktaras.lt

PASIRUOŠIMAS NENUMATYTIEMS ATVĖJAMS

Senatvė nėra vienintelė priežastis, kurianti poreikį investuoti. Gyvenimas pilnas netikėtumų: liga, nelaimingas atsitikimas, darbo netekimas ar artimo žmogaus poreikis pagalbai gali ištikti bet kuriame gyvenimo etape. Tokiais momentais ypatingai svarbu tampa finansinis saugumas – „pagalvė“, kuri leidžia išlikti ramiam, nepriimti desperatiškų sprendimų ir pasirūpinti savimi bei artimaisiais.

Vien tik darbo užmokestis dažnai nesukuria pakankamos „pagalvės“ – ypač jei visi pinigai išleidžiami arba laikomi sąskaitoje be jokios grąžos. Investicijos leidžia sukurti rezervą, kuris per laiką auga ir tampa patikimu saugikliu. Net jei grąža nedidelė, ji vis tiek geresnė nei „nulio“ variantas.

Svarbiausia – pradėti dar tada, kai asmeniniame gyvenime viskas yra gerai. Nes kai ištinka krizė, jau per vėlu kurti atsargas. Investuodamas iš anksto, tu tampi labiau atsparus gyvenimo išbandymams – o tai tikras saugumo jausmas.

FINANSINĖ NEPRIKLAUSOMYBĖ

Vienas iš stipriausių investavimo motyvų – laisvė. Finansinė nepriklausomybė reiškia, kad tavo pajamos iš investicijų (dividendai, palūkanos, nuomos ar portfelio augimo rezultatai) gali padengti tavo gyvenimo išlaidas. Kitaip tariant – darbas tampa pasirinkimu, o ne būtinybe.

Investavimas suteikia galimybę dirbti dėl noro, o ne iš būtinybės. Nereikia taikytis prie nemėgstamo darbo ar aukotis dėl saugumo – tu pats renkiesi, ką ir kada nori veikti. Net jei nesi visiškai pasiekęs finansinės laisvės, kiekvienas žingsnis link jos suteikia daugiau galimybių – mažiau streso, daugiau kontrolės.

Investavimas tampa įrankiu, kuris padeda perimti gyvenimo kontrolę į savo rankas. Tu nebe priklausomas nuo darbdavio, politikų, ekonomikos nuotaikų ar pensijų sistemos.

Tu – savo finansų šeimininkas.

KAPITALO AUGIMO GALIMYBĖS

Taupymas padeda kaupti pinigus, tačiau nesukūria reikiamo efekto. Tuo tarpu investavimas leidžia pinigams dirbti už tave. Ilgalaikės investicijos dažnai duoda gerokai didesnę grąžą nei laikymas sąskaitoje ar stiklainyje.

Ypač stiprus čia yra sudėtinių palūkanų efektas – kai gauni grąžą ne tik nuo pirminės sumos, bet ir nuo anksčiau uždirbtos grąžos. Šis efektas laikui bėgant tampa galingu kapitalo augimo varikliu. Ne veltui Albertas Einšteinas jį vadino „aštuntuoju pasaulio stebuklu“.

Peržvelkime supaprastintą pavyzdį. Įsivaizduokite, kad kiekvienais metais investuojate po 1200 eurų, o metinė grąža yra 5 procentai. Praėjus pirmiems metams, jūsų investuota suma sieks 1260 eurų. Po antrųjų metų, investavus dar 1200 eurų, investicijos vertė bus 2583 eurai. Praėjus tretiesiems metams, dar po 1200 investuotos eurų sumos, vertė bus 3972.15 eurų, t. y. ~10.34 proc. didesnė negu investuota suma. Suprantu, kad tai gali atrodyti ne daug, tačiau neinvestavus vietoj sugeneruotos 10.34 proc. grąžos, patiriate 142.09 eurų nuvertėjimą, t. y. pirmais metais turint 3600 eurų, po trijų metų lieka 3457.91 šių pinigų vertės.

Šone pateikiu lentelę, kurioje galite matyti, kaip keistųsi turto vertė, investuojant 100 eurų kas mėnesį, t. y. 1200 eurų per metus, jeigu augimas būtų 5 ir 10 proc. per metus.

Taigi, kaip matome, praėjus 12 metų, per metus galima generuoti ~2314 eurų, kas šiuo metu yra daugiau negu vidutinis mėnesinis darbo užmokestis. Investuojant po 100 eurų kas mėnesį, dėl sudėtinių palūkanų efekto, vos per 12 metų **galima prisidurti 13-ąją algą**. Investuojant 20, 30 ar net 40 metų **realu susikurti ir visą metinį atlyginimą**.

Laikotarpis metais	Bendra įnešta suma	Sukauptą suma, jei metinė grąža 5 proc.	Sukauptą suma, jei metinė grąža 10 proc.
1	1200 eur.	1260 eur.	1320 eur.
2	2400 eur.	2583 eur.	2772 eur.
3	3600 eur.	3972.15 eur.	4369.20 eur.
4	4800 eur.	5430.75 eur.	6126.12 eur.
5	6000 eur.	6962.29 eur.	8058.73 eur.
6	7200 eur.	8570.40 eur.	10 184.60 eur.
7	8400 eur.	10 258.92 eur.	12 523.06 eur.
8	9600 eur.	12 031.87 eur.	15 095.37 eur.
9	10 800 eur.	13 893.46 eur.	17 924.91 eur.
10	12 000 eur.	15 848.13 eur.	21 037.40 eur.
11	Nustojama investuoti	16 640.53 eur. (+792.40 eur.)	23 141.14 eur. (+2103.74 eur.)
12	Toliau neinvestuojama	17 472.56 eur. (+832.03 eur.)	25 455.25 eur. (+2314.11 eur.)

FINANSINIO RAŠTINGUMO UGDYMAS

Investavimas – tai ne tik pinigų augimo priemonė, bet ir galingas švietimo įrankis. Įsitraukdamas į investavimo pasaulį, pradedi geriau suprasti ekonomiką, verslo logiką, politinių sprendimų pasekmes bei pasaulio finansinius srautus. Stebėdamas rinkas, neišvengiamai gilini žinias ir tampa sąmoningesnis dalyvis, o ne pasyvus stebėtojas.

Tai tiesiogiai veikia ir kitų tavo finansinių sprendimų kokybę. Pradedi geriau valdyti skolas, vertinti pirkinius ne tik emociniu, bet ir racionalių kampu. Sprendimai tampa labiau apgalvoti: ar verta imti kreditą, ar būtinas tas pirkiny, ar šiuo metu tai protinga?

Finansinis raštingumas – tai raumenys, kurie stiprėja per praktiką. Investavimas tampa viena iš veiksmingiausių „treniruočių“, kuri lavina ne tik pinigų valdymo įgūdžius, bet ir bendrą gyvenimo strateginį mąstymą. Todėl rekomenduoju investuoti net ir tiems, kurie yra labai jauni ir/ar neturi didelių pajamų. Jeigu gali atrasti bent kelis eurus per mėnesį investavimui – tai tikrai bus į naudą, o ne laiko ar pinigų švaistymas.

ATSAKOMYBĖ UŽ SAVO ATEITĮ

Valstybinės socialinės sistemos, tokios kaip pensijų, sveikatos apsaugos ar socialinės paramos – nuolat keičiasi. Kartais jos gerėja, kartais tampa labiau apribotos, o kartais – visiškai neprognozuojamos. Pasikliauti vien jomis reiškia perleisti savo ateitį į svetimas rankas.

Investavimas – tai būdas perimti atsakomybę už savo finansinę ateitį. Kai kaupi savarankiškai, tampa mažiau priklausomas nuo politinių sprendimų, mokesčių pakeitimų ar socialinių garantijų spragų. Tu pats kuri savo apsaugą, o ne lauki, kol valstybė ją užtikrins.

Tai ne tik finansinė, bet ir psichologinė laisvė – žinojimas, kad tavo ateitis priklauso nuo tavo pačio sprendimų, o ne nuo sistemos stabilumo. Investuodamas, tu sakai: „aš prisiimu atsakomybę už tai, kaip gyvensiu rytoj.“

Investavimas ne tik padeda išsaugoti ar auginti pinigų vertę, bet ir tampa keliu į tobulėjimą, geresnį finansų supratimą bei užtikriną mūsų saugumą ateityje.

Visa tai ne privilegija – tai būtinybė, jei vertini laisvę ir saugumą. Nors dabar gali atrodyti painu ir rizikinga, realybė yra visai kitokia. Iš tiesų, investavimas yra gana nuobodi ir paprasta veikla.

Viskas prasideda nuo supratimo, kodėl tai svarbu. Supratus, kodėl svarbu investuoti, kitame gide „Investavimo Konstitucija“ papasakosiu, kaip atsirenku akcijas, į kurias investuoju. Nors „Konstitucija“ skirta akcijų rinkai, ji pritaikoma ir kitoms investicijų klasėms.

